

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, smrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Odgovor finančn. ministra

na interpelacijo drž. poslanca Nabergoja glede davka na žgane pijače. (V seji državnega zbora dne 24. t. m.)

V seji visoke zbornice dne 31. oktobra 1888. vprašali so gg. poslanci Nabergoj in tovariši, da-li vem, da se izvršuje zakon od 20. januarja 1888 o žganih pijačah tudi v tržaški okolici, in ako to vem, da-li hočem to nepravilno določbo, katera je v protislovju z Najvišjo določbo od 21. novembra 1831., administrativnem pōtem brezodvlačno odpraviti, odnosno odrediti, da se povrnejo nepostavno vplačani poznejši davki, ali naklade na izdelovanja, dotičnim okoličanom?

Na to vprašanje častim se odgovorjati nastopno:

Z Najvišjo določbo od 3. septembra 1829 je bilo dovoljeno, da se utirja splošni užitninski davek v Trstu pōtem odškodnine mestnej občini. Ta odškodnina pa ima posebnost, da se sploh ne tirjajo državni užitninski davki, ampak le občinske užitninske pristojbine, iz katerih se zajema pavšal za odškodnino, katera se ima plačati državi.

Z Najvišjo določbo od 21. novembra 1831., na katero se sklicujo gospodje interpelantje, določil se je pavšal za odškodnino splošnega užitninskega davka, katerega mora plačevati Trst in 23 okraju svobodnega pristanišča pripadajočih občin erarju, meseca marca 1831 počenši, na 350.000 gl.

Po raznih povišanjih iznaša sedaj vsled Najvišje odloke od 22. avgusta 1886., na leto 860.000 gl.

Navedene besede Najvišje odloke od 21. novembra 1831 dokazujejo dovolj, da je bila dovoljena odškodnina za užitninski davek za tržaško okolico le v toliko, kolikor pripada svobodnemu pristanišču. Vsled Najvišje odloke od 27. aprila 1852, objavljene v državnem zakoniku l. 1853.,

št. 174, pa se je omejil okraj svobodnega pristanišča, ali carinski odsek tržaški, tako, da pripadajo izmed 23 občin tržaške okolice, katere so bile prej deli carinskega odseka, nekatero popolnoma ali deloma splošnemu carinskemu okraju.

§. 100 novega zakona od 20. junija 1888. za žgane pijače pa določuje, da je ta zakon veljaven za vse v državnem zboru zastopana kraljestva in dežele, z edino izjemo carinskega odseka tržaškega.

Ozirom na to jasno zakonsko določbo bilo bi popolnoma nedopustljivo, da ne bi se oziralo sploh ali samo ozirom na določbo, tikajočo se poznejega davka glede uporabe zakona na žgane pijače v onih delih tržaške okolice, kateri pripadajo avstr.-ogerskemu carinskemu okraju.

Ker pa se vsled poročila finančnega ravnateljstva zakon na žgane pijače, katerega uporabo pobijajo gospodje interpelantje, — nikakor ne izvršuje po vsej tržaški okolici, ampak le v onih delih okolice, kateri spadajo pod avstr.-ogersko carinsko oblast, ne morem odrediti administrativnih določb, katere želi interpelacija.

Kruha!

Socijalno prašanje, ki je je „železni kancelar“ Bizmark s tako silo odvrčal od nemškega rajha in kateremu se tudi v Avstriji z dobrotvornimi zakoni zoperstavljajo, oživel je zadnji čas nenavadno v blaženi Italiji. Ta dežela ni uže davno sem več dežela sladkorja in medu ali evropski vrt, kakor so jo nekdanj po pravici nazivali. Dan na dan pustoši se tem bolj in njen pridelek uže davno več ne ugaja potrebam njenega prebivalstva.

Sicilija, žitnik vse Italije, kmalu ne bode mogla preživljati niti svojega pre-

bivalstva; kmetijstvo po vsej ozkejši škornji nahaja se skoraj izključljivo v rokah kolonov, v službi pri svojih bogatih gospodarjih, koji polja gotovo ne obdelujejo z ono skrbjo, kakor bi je obdelovali, ako bi bilo njuna last. Ni čuda tedaj, ako poljedelstvo peša ter deželi ne donša pridelka, da bi zadostoval za potrebe mnogobrojnega gospodarstva.

Pri tem je Italija tudi preobljudena, tako, da uže ne ve kam s svojim prebivalstvom ter je pošilja leto na leto ogromno število preko morja v Ameriko. Potrebam mnogobrojnega prebivalstva bi se dalo pač zadostiti z obširno industrijo in trgovino. Ali Italija nema niti ene niti druge. Ako bi njeni vladalci znali svojo domovino dobro in koristno vladati in voditi, kako bi Italija dandanes bila ena najbolj obrtnih in pridelkov polnih dežel. Osobito razne obrti bi se v njej bile prav lahko lepo razvile — a vsega tega ni: Italija je ubožna; po starodavnih njenih mestih, ki so bila nekdanj središča omike in blagostanja, razgraja sedaj surova druhal; tolpe lačnih delažljivih delavcev kriče ti v jednomer: „kruha, kruha!“ kajti zadnjega povsod v Italiji res manjka.

„Lenega čaka strgan rokav, palca beraška prazen bokal“, trdi naš Vodnik; a v Italiji čaka lakota in beda celo najdelalnega rokodelca. Saj so zadnje izgrede v Rimu, Mantovi, Bolonji, Ceseni, Raveni, Livornu in drugod prouzročili zgolj delažljivi rokodelci, ki tirjajo od oblasti, naj jim preskrbi potrebnega dela, da lahko preživijo svojo lačno družino! Lakota nauči človeka tatvini. Ni čuda tudi, da se je o teh izgredih slišalo tudi o kradnji.

Res je, da v Italiji človek ni skoraj varen življenja, kajti nadlegujejo ga pri vsakem koraku sitni berači in drugi „lačni“ ljudje. Osobito o prilikah, ko zunanje ljudstvo v Italijo „priroma“ obiskat njene znamenitosti in starine, žali mu pogled

žalostno stanje delavskega in nižjega stanu, ki se nahaja v velikej revščini in pomanjkljaju.

Pri tem pa tirajo velikolaški politiki in kolovodje svoje visokoteče politiko, obsedeno z nekako melagomanijo; liki opice pridno spravljajo vkupe orožje v bojazni pred kako pogibeljo. Laški ministri si ubijajo glave ter tuhtajo, kako bi še slekli kožo raz ubozega podanika, ki so ga malodane uže odrli z neznosnimi davki in prikladami.

Koliko pametnejše bi pač počeli, ako bi jeli misliti, kako bi bilo pomagati na noge omahujočej trgovini in obrti, kako bi se dalo nekoliko olehčati težko breme svojim državljanom, kako bi se našel vir blagostanja, ki je uže zamrl, — ne pa zabivati po nepotrebnem milijone za brezuspešne ekspedicije v Afriko, v pomnožitev vojne sile itd.

Pri takšnih žalostnih okoliščinah naj nam naši neodrešenci oživajo željo po suhorebnej Italiji!

Slovenska mladina.

(Dalje.)

Lahona ni sram učiti svoje dece krivnim političnim naukom ter je voditi po potah krivice; on zaceplja svojej deci krivo načelo, ki se je nekdanj podtikalo Jezuvitom, da vsako sredstvo je pravično, ako gre človeku za smoter. Druge narodnosti se zasmehujejo, ponižujejo in zasramujejo, da je le to v korist laškej!

Ni čuda, da so po vsej Italiji dan na dan na dnevnem redu izgrede in nemiri, politične in zarotne izjave, da italijanska mladina v enomer kriči in razgraja nad papežem in uganja svoje neslanosti proti Avstriji. Kdo je pač tem okoliščinam kriv, ako ne uprav napačni nauki, ki jih mladini vcepljajo deloma roditelji sami, de-

se je politika „temporeggiatrice, tanto fatale al prestigio della casa d' Absburgo nella penisola balcanica.“

V tem, ko so se zapletli Benečani v boj s Turki, bil je Jahja od jeseni leta 1637 do majnika leta 1638 gost Schwarzenberga na Hrvatskem in v njegovih gradovih na Gorenjem Štirnem, in je razlagal svoje načrte, pa brez uspeha.

(Konec prih.)

Begunec.

Povest. Spisal Janez Koren.

VII.

Do neba praši se megleni,
V obraz mi brizgajo peno,
Simon Gregorčič.

Ko dovedo stražari dečka pred sodnika, povprašuje ga po imenu, priimku, stanu, od kje je doma, kaj dela?

„Ti si ukradel denar, katerega imaš pri sebi. Pokaži denar!“

Deček izvleče robec iz žepa, odvija ga in poda sodniku. Sodnik prešteje denar — petsto goldinarjev!

„Ti si denar ukradel, povej, kje si ga vzel, potem si prost!“

PODLISTEK.

Sultan Jahja.

(Dr. K. Glaser)

(Dalje.)

Ker pa je imel Wallenstein dovolj opravka na Nemškem, in ker se tudi španski kralj ni podvizal, da bi tekel v ogenj za Jahjo, stopi ta s pomočjo Nemca Schoppe-ja (Scoppius), ki je bil takrat znamenit diplomat in jezikoslovec, v dogovore s Schwarzenbergom in Mansfeldom.

Tarnosky, dolgoleten pomagač Jahjin na Laškem, spiše spomenico o zadevah turških, kjer pravi, da upor naj bruhne v Albaniji, da je sporazumljen z najodličnejšimi poglavarji, da so se Albanci uže dogovorili s Srbi in Bulgari, da je za Bosno treba 6000 pešcev in 2000 konj-kov, da je Bosna silno lepa in bogata dežela itd.

Na Reki, v samostanu sv. Vita se snideta Mansfeld in Tarnosky; Mansfeld pošlje še stotnika Slibnika v Neapol, da bi se še bolje poučil o teh razmerah. Poročila so bila ugodna i radi tega prevzame Schwarzenberg poveljništvo v Slavoniji, Mansfeld na Ogerskem.

Jahja odide s Tarnosky-jem v Rim, kjer se seznani z Marnavičem, škofom Djakovarskim; potem se napoti v Piemont, da bi tam delal za svojo stvar.

V balkanskih deželah se začinja snovati tudi avstrijska stranka.

Zanimljivo je izvedeti, kako si je mislil Jahja osnovati jutrove dežele, ko bi zasel prestol v Carigradu. On pravi: „V ta sveti in častni namen, osvoboditi Evropo brezbožnega mohamedanstva in razširjati katoliško in pravoslavno vero Kristovo, ne zadostuje, imeti ogromno množico orožja, streliva in junaških vojakov, nego še bolj potrebne in koristne so assidue orationi d'huomini Santi, e Religiosi, che con Moysè nel monte della Contemplatione alzino le mani.“ * Vladal bi pravično in pošteno, izogibal bi se vsacega nasilstva, gojil bi znanost in umetnost. V Atenah ustanovil bi vseučilišče, kjer bi se naj vzgajali izvrstni možje raznim olikanim stanovom; to vseučilišče naj bi imelo tri oddelke, posvečene sv. Jurju, sv. Baziliju in sv. Benediktu. V prvem bi se učili sinovi odličnih rodbin grškega, latinskoga, slovanskega, arabskega

Sultan Jahja str. 224.

loma pa časniki, brošure, knjižure ter se jim uče celo v javnih učilnicah?

Tudi v nas vlada enaka klika, ki hoče v vsem in povsod posnemati slabe lastnosti italijanske in sad tega posnemanja je pač očiten ter je svojo sramotno stran pokazal osobito pred šestimi leti o priliki praznovanja šeststoletnice združitve Trsta z Avstrijo. Iz te dobe je „slaven spomin“ Oberdanka — najsrčnejšega mladeniča po njihovih mislih — čigar mučeniško smrt odrešenci onkraj luže, kakor tudi neodrešenci pri nas vsako leto slavnostno obhajajo na Laškem z izgrebi, muziko in zastavami, pri nas pa s petardami!

To je sad „temeljite vzgoje“ na podlagi narodnega jezika, to je sad laške kulture, cvet laškega šolstva in krivega političnega prepričanja. Ne da bi jej srce plemenili in dičili z blagimi čuti in značajnostjo; ne da bi mladine učili resnice in pravega spoznanja sveta; ne da bi skrbeli, da se v njej vzbudi pravi ideali, da se jo spodbuja k želji po vedi in znanosti — vodi se jo na krivo spoznanje, veeplja se jej v srce strup, sovraštvo in sadi nemoralnost in neprevidnost.

Sploh smelo trdimo: italijanska mladina na Primorskem je spridena, njej se je odvzela vsaka sramežljivost in značajnost, zamrla je veri in vsem moralnim čednostim in potaplja se vedno bolj v blato in nevednost. Pri tem pa čestokrat razgraja, pušča se zapeljati do sramotnih činov in v slabem tem prepričanju prehaja celo k hudodelnim mislim in činom.

Kdo je temu kriv? Odgovorimo kratko: slaba vzgoja njenega srca!

In, kakšna je pa naša slovenska mladina v teh pokrajinah?

Žalibog, da je človeška volja vedno bolj nagnjena k slabemu nego k dobremu.

Hinavstvo, laž je grehu korenina, Resnica naj nad vse ti sveta bo!

Oh, da bi res ta rek služil v vodilo pri vzgoji naše mladine. Ali kakor opazujemo, sprevidimo baš, da temu ni vedno tako. Lahon v naših pokrajinah, ne da bi mladino učil prave modrosti ter jej veepljal svete nauke resnice, zasaže v mladostna srca njej nasprotno lastnosti, laž in hinavstvo. Ni čuda, da nam ni skoraj niti mogoče vzgojiti sebi popolnoma udanih mladeničev. Radi bi pač delali na to in to pridobili, ali kar hvalevredno potezanje unetih naših sorojakov doseže, preti nam zopet odnesti ali pokončati ljuti sovražnik.

Prepričani smo pač, da si vzgojimo dobre, narodne mladine samo, ako jo vodimo po poti pravice in resnice ter jej v prsih vžigamo ogenj nesebičnega domoljubja. Naše potezanje je vse v to obrnjeno in slovstveno se pri nas v tem obziru mnogo skrbi. Saj nam je pri izdavanju listov posebno na srcu naša mladina, za katero smo si osnovali posebne časopise,

Deček molči. Sodnik ugiblje in umišlja, da-li je deček v skrivnej zvezi z kakovim tatinskim društvom, katerih se tudi tačas ni manjkalo, zapove dečka odpeljati v ječo in pokliče pismeno družino Gomilščekovo.

Gomilščekovi so bili baš pri kosilu, ko dobe povabilo. Ker ni znal razun Zore nobeden čitati, čita ona očetu: „Povabljeni ste z vso družino v sodnijo danes ob 4. uri popoldne, ker je vaš pastir Dreje A. sumljiv tatvine in je sedaj zaprt v sodnijo.“ Vsi se prestrašijo na to čudno povabilo.

„Dreje tat; menda si slabo brala Zora, saj je davi gnal v Jankovec“ odgovori oče Gomilšček.

„Vse prav. Pet sto goldinarjev je ukradel.“

„Čudno, to ni mogoče!“ reče Zora. „Pogledite mati, morda je nam kaj pobral?“

Gomilščekova odpre omaro, pregleda denar in reče: „Tu je ves denar, nam ne manjka ničesa.“

Dolgo so sedeli po kosilu pri mizi, ugibali in si svetovali, kako so dobili

ki naj bi jih čitala od prve svoje dobe, ko pride k pameti, do poznejših let. Skoraj vse naše knjige obračajo tudi posebno pozornost na slovensko mladino in imamo mož, ki se neutrudno potezajo za vzgojo mladine na slovstvenem in družbinem polju. —

Politični pregled.

Notranje dežele.

V državnem zboru je stavil klerikalni poslanec iz Tirolskega, gospod pl. Zalinger predlog, naj predsednik davkovnega odseka skliče nekoliko sej, v katerih naj se vlada jasno izreče, kako misli olajšati hišni davek ter naj o tem predloži določeni načrt. Naročil je tudi zbornice predsedniku, naj sklicuje bolj pogostoma seje, da se bode mogel državni zbor pečati tudi z drugimi stvarmi, ne pa samo s proračunom. V teh dveh, na videz jako nedolžnih predlogih, vidijo liberalci ves program klerikalne stranke. Znano je namreč, da Tirolsko voli skoro same klerikalce v državni zbor, v tej deželi pa najhujše čutijo hišni davek ter volilec o vsakej priliki, na vsakem zborovanju naročajo svojim poslancem, naj store potrebno, da vlada zniža ta davek. Enake resolucije so bile skenene uže v deželnem zboru; tirolski poslanci so se za to uže večkrat potegovali v državnem zboru, toda vselej zastonj. Poslanci se bojé, da bodo volilec nejevoljni, ker jim tako dolgo ne morejo ustreči ter izvršiti danega jim naročila. Boje se pa tudi, da bode liberalna opozicija v deželnem zboru to vptrobila za agitacijo proti klerikalni večini ter jim iztrgala vlado iz rok. Zato se je gospod pl. Zalinger letos prav zgodaj oglašil ter zahteval, da vlada ustreže njih želji. Liberalci sklepajo iz tega, da, ako se vlada ne uda klerikalcem, da jej ne dovoli proračuna. Ako bi pa kjub temu klerikalci vender le glasovali za vlado, imeli bodo pred svojimi volilci vsaj dober izgovor, da so se o pravem času potegnili za interese svojih volilcev, da pa za sedaj niso mogli še ničesa doseči. Kar se drugzega predloga tiče, naj bi se sklicovale bolj pogostoma seje, menijo liberalci, da hoče klerikalna stranka s tem delo pospešiti, da pride Liechtensteinov predlog čim prej na dnevni red. Ko se pa to zgodi, tedaj, tako se nadejajo vsaj nemški liberalci, mora ministerstvo pasti. Te reči Taaffe dobro ve, zato odnaša in zateguje stvar kolikor more, da, govore celo, da misli precej po proračunski debati pretrgati zborovanje. Koliko je na tem resnice, pouči nas bližnja prihodnost.

V državnem zboru je na dnevnem redu zakon o javnih skladiščih. Razpravlja se o §. 12, ki brani lastniku tacega skla-

Dreje v zapor in kje je denar dobil. Tudi so poslali sosedovega dečka, naj povaruje čredo v Jankovec, da bi se ovce ne razkropile in zgubile. — —

Ob 4. uri presliši sodnik družino Gomilščekovo, a o vsem tem čudnem dogodku ne vedo nič in ne vedo nič povedati.

Zopet pripeljejo dečka v sodišče, naj bi ga oče Gomilšček vprašal da pove, kje je denar vzel. Deček se solzi in jokajoč reče: „Ne mislite da sem kriv tatvine, — gotovo, gotovo sem nedolžen.“

„Verjamem ti: ti si bil priden, varčen, a pri meni nisi onega denarja zaslužil; kje si ga dobil? Povej kaj si hotel s konjem?“

„Dobri gospodar! tega ne morem, ne smem; a ukradel denarja nisem!“

Vsi prosijo Drejea, naj jim pove, kje je dobil denar, ali na nobeno vprašanje neče odgovoriti; le obile solze teko mu po licu. Slednjič stopi k njemu Zora in ga prosi, naj samo njej pove, kje je denar vzel. „Glej, ječa te čaka, ako ne poveš vsega, dragi Dreje.“

dišča posojati denar, bodi si na svoj ali na tuj račun, na blago založeno v svojem skladišču. Vlada utemeljuje to določbo s tem, da pravi: ako bi podjetnik javnega skladišča imel pravico, posojati denar na njegovih prostorih založeno blago, bi lahko zašel v oderuštvo ter bi zahteval previsoko skladarino. To treba preprečiti še posebno za to, ker bode zidanje skladišč omejeno; premeteni podjetniki bi iz tega kmalo napravili monopol ter bi, ako bi smeli na založeno blago posojati denar, stranke preveč odirali. Proti temu utemeljevanju ugovarjajo nekateri poslanci, naj vlada, ako hoče uže zabraniti, da bi se javna skladišča ne sprevrgla v monopol nekih podjetnikov, ne bode pri podeljevanju pravice zidati je, preveč skopa. Dovolj naj, da se jih mnogo sezida, potem bode konkurenca velika in ta bode stranke varovala „oderuštva“ podjetnikov.

Opozicija ogerskega državnega zbora čedalje bolj ruje proti novemu vojnemu zakonu. Ker ropotanje in razsajanje v zbornici ne more Tiszo in njegove vlade vreči, zanesla je ščuvanje na ulico. Dan na dan se ponavljajo demonstracije proti vladi. Posebno vneti so dijaki. Mnogokrat so se uže zbrali ter v velikih tolpah korakali po peštanskih ulicah. Pred opozicijskim klubom so klicali poslancem živio! pred stanovanjem ministra-predsednika so psikali in žvižgali. Ker pa policiji ni bilo to po volji, zagnalo se je navadno nekoliko jahajočih policistov mej kričaje ter so je s palicami nabili in razgnali. Na to je zagnala opozicija v zbornici silen krik. Interpelacije so kar deževale na ministre. Gospodje so se tako razvneli, da so vladne pristaje pitali z najgršimi priimki. — V nedeljo so se postavili opozicijski poslanci sami na čelo demonstrantov. Dijaki so skrbeli za red in policija je dovolila, da dajo svojim prekipčim občutkom oduška. Kacih 30 tisoč ljudi šlo je skupno skozi peštanske ulice prepevajoč opozicijske pesni, kličoč „živio kralj“ in „proč s Tizo“. To je trajalo od 2 pp. do 6. zvečer potem se je vse zopet razšlo. Opozicija misli na tak način vreči liberalno ministerstvo, a težko, da se jej posreči. — Vlada se vender nekoliko boji za svoj obstanek.

Vnanje dežele.

Rusija hoče sedaj resno opomniti Turčijo, da jej plača zaostale obroke vojne odškodnine. Turčija ima dobiti denar za prodane železnice in Rusija vporabi to priliko, da vsaj nekaj dobi od svoje upnice.

Na Srbskem vstane še nadalje Hrističevo ministerstvo. Kralj ne mara radikalcev; druga stranka pa ni nobena tako močna, da bi se vlada mogla opirati na njo. — „Odjek“ je objavil te dni pismo Pašića, ki je zaradi veleizdaje pregnan in

Dreje obledi. Samo njej pa hočem povedati misli pri sebi — in uže hoče — a sodnik stopi bližje, da bi čul pogovor. Sree ga zaboli, ko pomisli na prihodnost vitezevo, katerega hoče izdati. „Nedolžen sem!“ odgovori jej in zopet oblije ga solze po bledem licu. Zora vzame iz žepa lep molek z zlatim križcem, poda mu ga in pravi: „Če bodeš zaprt, moli in spomni se, da je bil tudi Kristus nedolžen, a bil je ujet in umorjen!“

Sodnik uvidi, da ne opravi nič z dečkom, zatoraj ga da odvesti za nekoliko časa zopet v ječo, da bi zaslišal še nekoliko prié in natančneje poizvedel o denarju.

Mnogo radovednega ljudstva in pričnabrlo se je v sodišču, da bi izvedeli, kaj se bode godilo z mladim pastircem. Vsi so se čudili dečku, zakaj neki noče in ne sme povedati, kdo mu je dal denar in kaj je hotel z lepim konjem?

(Dalje prih.)

ne pomiloščen. Pašić v pismu trdi, da je nedolžen in da je samo žrtva spletek pravih veleizdajnikov in izdajalcev domovine, ki še vedno in ugodno žive na srbski zemlji ter vrše dalje nečisti njih posel.

Bolgarski opozicijonalcii so v Plovdivu zahtevali od kneza Koburga, naj bi zamenil neke ministre z drugimi. Bržčas bi s tem ne bilo dosti pomagano Bolgarom, najbolj bi bilo, da se lepo poslove vsi ministri in Koburg sam ter se naposled definitivno reši to nesrečno bolgarsko vprašanje.

V rumunski zbornici je bil te dni na dnevnem redu Blahrembergov predlog, da se posadi Brationovo čelo ministerstvo na obtožno klop. Debata je bila živa in dolga. Vlada je napela vse moči, da bi zaprečila izvršitev tega predloga. Pri glasovanju dobila je pa samo en glas večine. Bratiano ne pride pred sodnike, vlada ga je rešila — narod ga pa proklinja in obsoja.

Francosko ministerstvo Floquet je padlo. Ko je v zbornici prišlo na dnevni red vprašanje, ali naj se začne revizija ustave, se je večina izrekla proti temu. Ker je pa Floquet sam stavil ta predlog in ga je zbornica zavrgla, je z vsemi svojimi kolegi dal ostavko. Predsednik republike Carnot se posvetuje z raznimi državniki, a nobeden ne mara prevzeti sestavo novega kabineta, ker je vsakdo prepričan, da bi bila njegova vlada jako kratka in bi nikakor ne mogel dobiti večine. Najbrže prevzame to nalogo predsednik zbornice g. Méliko. Predsednik Carnot bi najraje, da novo ministerstvo koj razpusti zbornico ter razpiše nove volitve. Tako bi Boulangiste prehiteli, ker po deželi niso še pripravljeni za volilni boj. Tudi Orleanisti se pripravljajo na bodoče volitve. Grof Pariški je pozval glavnega urednika lista „Gaulois“ k sebi, da se o tem dogovorita.

Crispijevo ministerstvo v Italiji tudi ne stoji preveč trdno. Zadnji neredi so je posebno omajali. Nekateri poslanci so stavili predlog, naj vzame zbornica z obžalovanjem na znanje, da vlada ni bila dovolj energična, da bi bila obvarovala glavno mesto pred takimi neredi, kakor so se vršili v Rimu zadnje dni ter so prebivalcem prizadjali največje škode. Takih predlogov je bilo več. Naposled je vlada vender dobila z nekoliko glasovi večine zaupnico, vender mora eden ali dva ministra odstopiti.

DOPISI.

Iz Barkovelj 14. febr. 1889. [Izv. dop.]

Odgovor tržaškega župana Bazzonija na interpelacijo g. Nabergoja radi Barkovljanskega Capoville ni posebno iznenadil dotične narodnjake, enako bilo je pričakovati od magistrata tržaškega! No, temu so bili krivi tudi nekateri Barkovljani sami, kateri so izgubili pogum, ko ga je bilo treba najbolj rabiti. — G. Nabergoj odgovoril je Bazzoniju, da potrjuje kar je o Barkovljanskem Capovilli povedal, da pa ni kriv, če niso Barkovljani na magistratu odgovarjali, ko so bili poklicani — in to je popolnoma istinito.

Vsim je uže znano v Barkovljah, da je omenjeni Capovilla domače Barkovljane zasramoval s „schiavi pedochiosi“, znano je tudi, da je pošiljal uboge Barkovljane k g. Nabergoju, in raznim domačim rodoljubom, ko so prišli k njemu v službenih rečeh. Ko je prosil pred časom neki Barkovljan, da bi se mu dalo dovoljenje odpreti neko krēmo, iznašel je gospod Capovilla, da so prostori za ono krēmo preblizo cerkve, ter da se ne spodobi, da bi sploh (krēma) ostala blizo „hiše Božje“. Capovilla je pa menda uže pozabil, da je on sam še bliže cerkve žganje točil. Ono žganjarijo dal je Capovilla v najem. Vidi se toraj, da je hotel Capovilla le zgolj iz samopašnosti in nevošljivosti odpraviti ono

krémo, ker vsakdo bode priznal, da je žganjarija po vseh ozirih bolj škodljiva, nego kréma, in to toliko več, ker se še bliže cerkve nahaja, nego imenovana kréma. Uže tukaj videlo se je torej „kak mož“ je prav za prav Capovilla! Ker se je pa imenovani človek postavil „braniteljem cerkve“ v tem slučaju, — vredno je omeniti, da on skoraj barkovljanske cerkve od znotraj ne pozna in Barkovljani se tudi ne zmenijo za to, ako ne vidijo v nedeljah in praznikih Capovillo v cerkvi, v klopi pred altarjem z starašini, kakor je bila navada prej, dokler so tu bili domači „od ljudstva popoznani“ župani! Drugače se je pa Capovilla celo zelo nespodobno o Barkovljanski cerkvi izrazil, imenujoč jo „la bottega del Slavismo“! (Prodajalnica slavizma). Besede te razkačejo prav za prav vsacega poštenega Barkovljana, in to naj si zapomni Capovilla sam, ko bode te vrstice čital. (Znano je namreč, da Capovilla „Edinost“ čita, ker večkrat v nji za-se kaj mastnega najde). „Svaka sila do vremena“ — pravi Hrvat, in enako mislijo Barkovljani o svojem Capovillu. Pred svetom mora se pa priznati, da ni bilo v Barkovljah miru v tem obziru, odkar je tam imenovani „Capovilla“ župan ter ga tudi ne bode. Saj je pa še znano, da so morali žandarji in vojaki krotiti razkačene Barkovljane, in to prve dni, ko je bil omenjeni človek potrjen županom. Pritoževali so se potem prvi Barkovljanski možaki na magistratu — a zastoj. Nekateri ljudje niso mogli skriti pravične jeze proti Capovilli, ampak pokazali so jo javno, in bili so radi tega v zaporu. Tudi sl. vladi bode gotovo o tem kaj znano, ker Barkovljanski veljaki pritožili so se v tem oziru tudi nj. prevz. c. kr. namestniku. Mi pa vprašamo: Nima li danes več ljudstvo nikake pravice, da se mu kar čez noč vsili tujca za župana, proti kojemu ljudstvo vedno protestuje — in to v sedanjih časih, ko se pravi, da je „Vox populi vox Dei“? — List „Edinost“ je glasilo vseh okoličanov, in v tem narodnem glasilu bilo je v teku 6. let skoraj brezštevilno pritožeb proti omenjenemu Capovilli. Sklepati je zatorej iz tega, da se na naše glasilu ne jemlje ozira. — Onim nevednim, ubogim Barkovljanom, kateri se pred Capovillo tako rekoč tresejo, ko imajo od njega potrebo, da jim naredi n. pr. kak ubožni list, treba je omeniti, in povedati jim, da je Capovilla radi tega plačan, da se od te plače živi, ter da jim mora narediti vse, kar se tiče njegove službe. Pomisliti je treba, da je Capovilla radi ljudstva postavljen, in ne ljudstvo radi Capoville. „X“.

Iz Kviškega pri Gorici. [Izv. dop.] (Čitalnica; — nesrečen uboj vsled pijanosti pri plesu; — slovesna zadušnica po ranjkih cesarjeviču Rudolfu). Dne 10. t. m. imela je čitalnica po dokončanej službi božji popoldan svoj prvi poučni govor. Naša čitalnica spravila je iz svojega načrta: nečimerne ples, prazne besede itd. ter določilo se je, da se bodo prirejali poučni govori vsaj enkrat na mesec in sicer vsakikrat v nedeljo popoldne. Po določilu čitalničnega odbora, priredil se je v dan 10. t. m. prvi poučni govor: sožalje presvitlemu cesarju Fran Josipu I. o britki priliki, o britki izgubi njegovega edinega sina nadvojvode Rudolfa. — Uže tri dni je plapolala slovenska zastava povita s črnim trakom ter je napovedovala čitalničnim udom in drugim faranom določen shod v svojih prostorih. Popoldne istega dne zbrali so se udje in drugi občinarji v čitalnični dvorani in čakali napovedani dnevi red. Dvorano si videl okrašeno s podobo Nj. Velič. cesarja in cesarice, povito s črnim pajčolanom. — Predsednik gosp. Štef. Tomažič prevzame besedo: Današnji dan pripeljala nas je žalost v narodni dom, da izrazimo svoje sočutje presvitlemu cesarju radi britke izgube njegovega edinega sina Rudolfa; žalostna nam domovina, žalostna nam Avstrija; zahvaljeni bodite

častiti udje za obilno vdeležitev in kličem vam: Dobro došli! — Potem prične društveni tajnik svoj sožalni govor. Govoril je o čitalničnem namenu in pravi: „Čitalnica naj počasi in previdno stopa, ako hoče napredovati; nobena sila ni dobra: v naravi ni skokov! Marsikje se vidi, kako napirajo čitalnice svoje moči, a komaj so se rodile, propadejo. Naša čitalnica naj polagoma stopa, posnema naj počasno rast mogočnega hrasta, posnema naj počasen naraščaj rimskega cesarstva in naše družbe sv. Mohora. Bodočnost bode gotova, bode častna! Potem je slikal preteklost čitalnice. 25. junija p. l. imela je časten sijajen dan: spomin 40letnega vladarstva Nj. Veličanstva. Za tim dnevom so tekmovali vsi narodi v Avstriji, kako bi hvaležnost skazali presvitlemu vladarju. Kviško se je tedaj prvo odlikovalo. Nadalje je slikal prevelike dobrote svitlega cesarja, katere nam vsak dan deli; 2. decembra imel je praznovati spomin njegovega 40letnega vladarstva. Tisti dan je počastil s svojim visokim pohodom posebno goriško zemljo, in Primorsko — njegov lep grad — Miramar. Tu je dal darovati gospodu Bogu nekrvavo daritev z svojo visoko gospo presvitlo cesarico; da je tu tudi za Slovence molil in Slovenci za njega, o tem ni dvombe. Tega dobrega in visokega gospoda pa je zadela v dan 30. januarja grozna nesreča; njegov edini sin cesarjevič Rudolf je umrl. — Obrnimo se tedaj v duhu do presvitlega cesarja in brišimo mu polno sočutja grenke solze in recimo: dokler bode Slovenec živel, se bode vedno s cesarjem veselil in žaloval, ter obstal bode habsburški rod, dokler bode Slovenec živel. Naše društvo ne poseda dragega venca, da bi ga položili Tvojemu prerano umrlemu sinu na grob; mi mu pokladamo duševnega s tem, da rečemo: molimo za ranjega cesarjeviča, molimo za presvitlega cesarja in njegovo presvitlo rodbino!“ — Marsikoga so zalile solze. Izurjeni, vrli pevci zapeli so potem Riharjevo: Jamica tiha. —

Na to prevzame drug odbornik besedo, ter naslika britek vtis presvitlega cesarja pri tej grozni nesreči in prebere cesarjevo pismo „vsem njegovim narodom“. — Navzoče ude je navduševal do vedne zvestobe presvitlemu cesarju in sklenil svoj govor s trikratnim slava Nj. Veličanstvu! Ljudstvo je temu navdušeno odzdravilo ter končal se je shod s cesarsko pesnijo. Nek odbornik povabi ude, ako bi bili voljni, da ostanejo še nekoliko časa v družbi pri kozarcu vina. Večinoma jih je ostalo; zabava je bila živahna in v resnici ljubeznjiva. Napivalo se je in pelo. — Kar pride pretresujoča novica nam na uho, da se je ubil nek mladenič pri plesu v bližnji gostilni. Mladenič je bil vinjen, (a ni bil strastno udan pijanosti,) omahne po strmih stopnicah, zvrnil se je na tla in ubil. Ako bi ne bilo plesa, gotovo bi ga ne bilo tam! Vsa naša družba je bila potem razdrta, mesto da bi si lepo v roke segli in rekli: Bog nam daj mnogo takih večerov, razšli smo se potrtega srca vsak na svoj dom. (Konec prih.)

Domače vesti.

✓ **Politično društvo „Edinost“** priredi dne 2. marca t. l. zabavo s petjem in plesom v prostorih gledališča „Politeama“. Natančni program objavimo v prihodnji številki; za danes omenjamo le toliko, da bode ta zabava — sodeč po pripravih — nekaj izrednega za slovensko našo občinstvo.

Nj. c. kr. Visokorst cesarjevna-udova Stefanija dospela je dne 19. t. m. zjutraj s svojo hčerko, nadvojvodinjo Elizbo, v Miramar. Iz Dunaja odpotovala je dne 18. t. m. ob 8¹/₄ uri zvečer. Na kolodvoru zbralo se je mnogo občinstva, katero je odhajajočo visoko gospo spoštljivo pozdravljalo. — Nj. Visokorst ostane v Miramaru do srede meseca aprila; poda se zatem v

grad Laxenburg, kjer jo obišče mati, kraljica belgijska.

Delalskemu podpornemu društvu podaril je gosp. Economo 15 gld., vsled vabila na veliki ples.

Za družbo sv. Cirila in Metoda poslal nam je nepoznan rodoljub v anonimnem pismu 10 gld.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti nabrala dne 17. t. m. družba „Nedaj“ gld. 2.34 nvč. — Vesela družba zbrana pri g. Piščancu v Rojanu, dne 17. februarja, nabrala je gld. 1.10.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je imelo dne 18. februarja svojo XXIV. sejo. Navzočni: Prvomestnik: Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Tavčar, dr. I. Vošnjak (blagajnik), And. Zamnjec, Anton Žlogar (zapisnikar). Od razsodništva: dr. Fran Papež in Fran Povše. — Prvomestnik naznanja, da je povodom pretresljivega dogodka v Najvišji cesarski rodovini v imenu družbe sv. Cirila in Metoda pri visokem ces. kr. dež. predsedništvu izrazil globoko sožalje, kar vodstvo odobravae soglasno vzame na znanje ter sklene, da se ta izraz lojalnosti zabeleži v današnji sejni zapisnik. — Blagajnik dr. Vošnjak naznanja, da je bilo društveno nadzorništvo povabljen, za l. 1888. sklenjene račune pregledati. Dne 23. januarja sta dva nadzornika to storila ter našla vse v redu. — Po nadzorništvu pregledani in potrjeni račun objavil bode svojedobno družbeni „Vestnik“. Nadalje poroča o nekaterih prošnjah za podporo, ki se uslišijo. — Tajnik g. Anton Žlogar poroča o tekočih zadevah od zadnje seje, pojasni, kako so bili sklepi izvršeni, koliko darov je med tem dospelo društvu. — 100 gl. od neimenovanega duhovnika v slovenskih gorah za vspešnejše izdavanje društvene knjižice, državna obveznica za 50 gl. od rodoljubnega posestnika Josipa Koširja iz Kranjske Gore in volilo 100 gl. pokojnega župnika P. Terana, ki pa še sodnijsko ni naznanjeno. Omenja, da je zglasila nova podružnica: Sv. Lenart v Slovenskih Goricah na Štajerskem in Greta-Barkovlje-Rojan pri Trstu. — Društveni izkaz za l. 1888. je bil v zmislu dotičnega zakona poslan slavnemu magistratu ljubljanskemu, iz katerega je razvidno, da je bilo pri vodstvu vknjiženih podružnic 80 s 6176 družbeniki. — Odbornik g. dr. Tavčar poroča o napadu „Neue Freie Presse“ od 23. januarja v dopisu iz Gradca, v katerem se trdi, da je grof Ignatijev, predsednik slavjanskega blagotvorniteljnega občestva, tudi pokrovitelj družbe sv. Cirila in Metoda ter v zvezi z društvenimi voditelji, ter da družba dobiva od tega občestva podporo, in da društvo agituje za slovansko liturgijo. Vodstvo je koj, ko je bilo na to opozorjeno, poslalo redakciji „N. Fr. Presse“ popravek, v katerem zavrača tako nesramno obrekovanje, a dozda ga „N. Fr. Presse“ še ni objavila. Zato pa je treba postopati v zmislu društvenega zakona (§§ 19, 20, 21.) Sklene se, naj odbornik dr. Tavčar dožene to zadevo, če treba tudi po sodnijski poti. — Odbornik dr. vitez Bleiweis poroča o neki prošnji s Koroskega; uslišana je pod uže stavljenimi pogoji. — Odbornik J. Murnik poroča o tržaški šoli. Sklene se, da se razpišeti dve učiteljski službi s 600 in 500 gl., ker se prihodnje šolsko leto šola razširi z II. razredom. Za II. mesto sme se nastavit tudi učiteljica. — Odbornik Močnik poroča o neki prošnji za podporo, ki se dovoli. — Po prvomestnikovem predlogu se izreče mnogim rodoljubom, ki so se posebno žrtvovali v društvene svrhe, vodstvena zahvala. — Sklene se, da bodo za naprej vodstvene seje redoma vsako prvo sredo v mesecu, le, ako bi bil tedaj praznik, ali bi seja vsak mesec nemogoča bila, prestavi se na drugega meseca prvo sredo. Na tak način podružnična načelnštva i rodoljubi najboljše vedo,

kdaj jim je poslati nasvete in prošnje, da se prej rešijo.

✓ **Slovenska mladina tržaška** priredi tretji letošnji plesni venček v soboto dne 23. t. m. v dvorani h. št. 16 ulice Torrente. Ustopnina 30 nč. — Ker sta se prva dva plesna venča jako dobro sponesla, nadejati se je tudi o tej priliki obilnega obiska.

✓ **Veliki ples**, katerega je priredila „Slovenska čitalnica“ tržaška v soboto dne 16. t. m. bil je jako dobro obiskan. Zbrala se je, kakor navadno, večina tržaške slovenske inteligence; posebno narodne dame bile so zastopane v lepem broju. Zabava b'la je vsled tega, kakor samo ob sebi umevno, jako živahna ter trajala do pozne ure.

✓ **Občinski svet tržaški** imel je dne 16. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vlado je zastopal dvorni svetnik vitez Rinaldini, navzočih je bilo 38 svetnikov.

Po prečitjanju zapisnika zadnje seje odobri se proračun mestne ubožnice z 186.090 gld. 60 kr. in za delalnice zapučenih otrok z 21.000 gld. — Število pomočnih gasilcev II. vrste pomnoži se za 19 ter se dovoli za obleko in plačo 2700 gld. — Na vprašanje upravnega ravnateljstva c. kr. državne železnice v Trstu, da-li ne ugovarja mestna občina, ako se zgradi skladišče za petrolej v novemu skladišču za tovore pri Sv. Andreju, odgovarja se, da se more zgraditi tako skladišče, ako se zavarujo okna in vrata s železnimi krili ter se ne stavlja v skladišče preko 400 sodov petroleja.

Za doplačanje dolga vsled vzdrževanja odpravljenecv, dovoli se k poglavju „redarstvo“, nasl. 8, I. pozneje posejilo 8260 gld.

Bivše stanovanje ravnatelja ljudske in meščanske šole v novem mestu prezidalo se bode v šolske sobe. Troški so proračunani na 800 gld. Potem se preseli VII. razred osnovne šole, ki je sedaj začasno v starej Barrieri, v novo mesto. — Javna seja je bila s tem ob 3¹/₈ uri zvečer končana ter se takoj nadaljevala tajno. Sklenolo se je nastopno:

Dr. Ahil Constantini imenuje se mestnim profesorikom (bilo je še drugih kandidatov, toda); udovi Josipini Panzera dovoli se miloščina enkrat za vselej in udovam Mariji Krašna, Filomeni Brenn in Mariji Combon primerna mirovina in konečno miloščina enkrat za vselej članu mestne glasbe Jos. Buzzelliju.

✓ **Barkovljanski novi pevci** priredijo v soboto dne 23. t. m. domačo zabavo s plesom v dvorani Ferlugove gostilne na Greti. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopnina za gospode 50 nč., za gospe in gospodične 30 nč. — K tej zabavi se uljudno vabi slovenska gospoda tržaška, posebno pa rodoljubi iz Barkovelj, Rojana in Grete.

Zavarovanje delalcev. Mestni magistrat javlja: Ozirom na dopis ces. kr. namestništva od 3. februarja 1889., števil. 2201/III pozivljajo se vsi, kateri morajo prijaviti svoje delavce, da morajo dotične prijave oddati najkasneje do 10. marca t. l. na magistratu (obrtijski oddelek). Tiškovine za prijavo dobi se do 21. t. m. pri navedenem oddelku. Gospodarji, kateri ne prijavijo svojih delalcev o pravem času, zapadejo globi do 10 gl.

Slovenskega Pravnika št. 2. prinaša: 1. Nadvojvoda Rudolf t. 2. I. redna glavna skupščina društva „Pravnik“ v Ljubljani. 3. O zakonih in o pravni terminologiji v slovenščini (Spisal dr. F.) 4. Ali se transmutuje pravica dednega nasledstva „ab intestato“ umrlega nezakonskega otroka na zapadlostni erar? (Spisal E.) 5. Kako je kolekovati zemljeknjižne vloge, s katerimi zahteva lastnik posestva sam, da se odpišejo različni in raznim kupcem odprodani delci posestva? (Spisal A. A. Z.) 6. Iz sodno-zdravniške prakse (Spisal dr. Fran Zupanc). 7. Iz pravosodne prakse.

8. Drobne vesti, 9. Vabilo na sodelovanje in naročbo.

Učiteljskega Tovarisa št. 4. prinaša: 1. Pristni cesarjev govor. 2. Kako naj učitelj pripomore, da bi se učiteljski stan bolj spoštoval? 3. Domača vzgoja. Piše Jakob Dimnik. 4. Svitoslav i Danica. 5. Poročilo o pošiljkih za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“. „Pedagogičnega društva“ v Krškem. 6. Ocena. 7. Književstvo in umetnost. 8. Dopisi. 9. Premene pri učitelstvu. 10. Razpis učiteljskih služeb.

Odbor goriškega „Sokola“ se je v svoji prvi seji dne 13. t. m. tako le sestavil: Abramčič Janez je izbran za podstarosta in ob enem za četovodjo; Vuga J. za tajnika in društvenega upravitelja; Poberaj Martin za blagajnika. Odbor je za zdaj sklenil priredovati vsako sredo in soboto plesne vaje v sobani Marzini-jeve gostilne. Prva vaja je bila v nedeljo 17. t. m.; v nedeljo začetek ob 5. uri popoldne; ob sredah pa ob 7½ uri zvečer.

Vabilo k besedi, katero priredi Kanalska čitalnica v dvorani g. Segalle dne 24. februarja 1889. Spored: 1. Pesen. Hajdrih: „Nisem Nemec dekletu“, moški zbor. 2. Pozdrav predsednikov. 3. Pesen. A. Leban: „Slovo od domovine“, mešani zbor. 4. Deklamacija. S. Gregorčič: „Rabeljsko jezero“. 5. Pesen. Eisenhut: „V naravi, polka, moški zbor. 6. Srečkanje. Ena srečka stane 10 kr. 7. Pesen. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. 8. „Gluhi morabiti“. Burka v enem dejanju. 9. Ples, pri kojem svira sekstet Peinelt. — Začetek ob 7½ zvečer. — Vstopnina k besedi 30 kr., k plesu 1 gl. Čitalnični udje plačajo le polovico. — K obilni udeležitvi vabi uljudno **ODBOR.**

Bratno društvo v Kozani napravi prihodnjo soboto, t. j. 23. dne t. m. v dvorani gosp. Jos. pl. Reja zabavo; namreč govor, petje in ples. Začetek ob 5. uri zvečer. Ustop imajo le povabljeni; ustopenina 1 gl. Svirati bode korminski orkester.

Iz kronike društva „Pravnik“ v Ljubljani posnemamo nastopne érte: Odbor društva je imel dve seji, v katerih se je razgovarjal o ureditvi društvenega delovanja, zlasti pa o poslih, ki se tičejo društvenega glasila, potem ko je prevzel „Slovenski Pravnik“ od prejšnjega izdajatelja gospoda dr. Alf. Mosché-ta. V seji dne 2. februarja, katere so se udeležili vsi ljubljanski odborniki in izmed vnanjih c. kr. dež. sod. svetnik g. B. Ternovec iz Trsta, se je volil namestnikom načelnika c. kr. dež. sod. svetnik g. J. Vencajz, tajnikom g. dr. Danilo Majaron, a blagajnikom c. kr. notar g. Ivan Gogola; za nadzornike društvenega lista so odbrani gg. J. Vencajz, c. kr. finanč. prok. pristav E. Gutmann in c. kr. dež. sod. pristav Anton Levec; za odgovorna urednika pa gg. dr. Fr. Papež in dr. D. Majaron.

Lov v najem. Okrajno glavarstvo na Voloskem javlja, da bode dne 2. marca t. l. v občinskem uradu v Materiji javna dražba za iznajmljenje lova v občinah Herpelje, Slope in Tublje. Dražba začne ob 10. uri pp. Lov se daje v najem za najmanj 6 let. Izključna cena je za Herpelje 50 gl., za Slope 40 gl. in za Tublje 20 gl. Ostale pogoje mora se zvedeti v občinskem uradu v Materiji, Podgradu, Jelšanah in na mestnemu magistratu v Trstu.

Ameriške trte, katere so stanovitne proti trtni uši, prodava deželna vinarska šola pri Mariboru po 5 gl. za tisoč šib, jako nizka cena, za katero si lahko vsak vinogradnik omisli te trte. Drugod so po 15 do 20 gl. Kakor se poroča „Dol. Novicam“ so v državni ameriški trtnici pri Kostanjevici 150.000 ključev narezali od tamošnjih ameriških trt, od katerih pa še ni veliko oddanih. Najbolj so se zanje oglašali Vipavci.

Listnica upravnistva.
T. v. K. blagovolite se obrniti na g. Ivana Hribarja v Ljubljani.

V slovo!

Ker se pri odhodu v Kastvo nisem mogel posloviti osebno od mnogih svojih prijateljev in znancev, kličem jim tem potom: Na zdravje! Bog Vas živi!

Trst, 20. februarja 1889.

Ivan Bunc.

Kdor si želi jasnosti o nemškem oblikoslovju, omisli si naj

Početnico nemškega jezika.

Za 1. in 2. razred slovenskih gimnazij, tudi za pripravnice slovenskih učiteljskih sestavil

RAJMOND ČUČEK,
c. kr. profesor v Kopru.

V platno vezana stane 80 kr. Razpošiljo jo pisalec sam, in to poštanim potom, ako se priloži še 5 kr. poštne.

Nič več zobobolov.

Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največji zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani bele, ojači zbrne in čisti ustni dihi. Na prodaj v lekarni Rovis Corso 47 po 50 kr. steklenica. 10-7

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2½%	30-dnevni odkaz 2½%
8- " " 2 " "	3-mesečni " 2½%
30- " " 3¼ " "	6- " " 2½%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nov. obrestna tarifa na temelju odpovedi od 22. oktobra, 26. oktobra in 18. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2½% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov pri odbitku 1½% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodb.

Na vrednosti obresti po pogodb.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodb.

Trst, 18. oktobra 1888. 4-24

SUKNO

razpošilja za gotov denar ali po posluženju povzeto po zelo nizkih cenah in sicer:

razpošilja za gotov denar ali po posluženju povzeto po zelo nizkih cenah in sicer:	razpošilja za gotov denar ali po posluženju povzeto po zelo nizkih cenah in sicer:
3-10 m. cela obleka, samo f. 3.50	3-10 m. cela obleka, samo f. 3.50
3-10 m. cela obleka, samo f. 4.90	3-10 m. cela obleka, samo f. 4.90
3-10 m. cela obleka, samo f. 8.00	3-10 m. cela obleka, samo f. 8.00
3-10 m. cela obleka, samo f. 10.00	3-10 m. cela obleka, samo f. 10.00

Kar ni konu več, se lahko vrne. Ukorci franko. — Naslov: **FRIEDRICH BRUNNER** Tuchfabrik-Lager Nadobno, Brunn, Na debelo. Op. Ukorci za gospodo krojače ne frankovani. 20

Strašansko pozornost!

opravičeno čudenje

povzročujo vsled neverjetne nizke cene na vsem kontinentu moje

žepne ure

remontovirke iz srebrnega nikla,

ki veljajo samo gl. 4-80 komad z elegantno verižico vred

Samo slučajno

mi je mogoče prodajati te krasne ure remontovirke, ki so vrejene na sekundo in imajo skoraj nerazrušljiv, precizen stroj, za smešno ceno samo gl. 4-80 z verižico vred. Ure imajo mehanično urejena kazala, plošnato steklo, navijajo se brez ključa in jamčim zanje pism. za 3 leta. Priložnot se ne verne; zaloga se zmanjšuje, naj zatorej vsak hitro kupi to uro, katere se nikjer ne dobi za dvojno ceno. Pošilja proti gotovini ali povzetju

Exportwaarenhaus Sigm. Günsberger, 4-6
Wien, II., Theresiengasse 1.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala).

Najizbornejše kakovosti, kojega z do-
brim vseh pomen zakazujejo najboljši mestni
zdravniki. — Iz iste kakovosti napravlj
se tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato)
olje. Zaloga v lekarni G. B. Rovisa Corso
šte. 47. 10-7

Čuj! Čuj! **Svet** Čuj! Čuj!

Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je delo tega stroja; šiva vsa iz-
vrstno, najd-belejša suknjo in najfinjši šifon;
gre dobro; je divno izdelan, zlatno bronciran,
okrašuje vsaki salon.

Neodpušljivo je, kjer v hiši ni še tega
stroja. — 4-6

Kdo bi bil kedaj mislil, da se more na-
praviti za for. 1.95 šivalni stroj.

Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga
zatorej vsak takoj naroči, ker bo kmalo raz-
prodan. Za naročbo zadostuje dopisnica. Pro-
daja se na vsi kraje sveta. Ker so stroški ne-
znatni, proti gotovini ali poštne povzetju.

Exportgeschäft Sig. Günsberger
Wien, II. Theresiengasse Nr. 1.

Nakup surovih palic.

Surove palice s kljukami, kakor dren,
črni in beli trn, nadalje mokarice, kakor
tudi navadne hrševine, psikove in lešove
— kupuje vsake baže vedno po najvišjih
cenah. 2-3

J. Wakonigg

v Šmartnem pri Litiji na Kranjskem.

La Filiale della Banca Union

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca
e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3½% c. preav. di 5 gni	2½% c. preav. di 20 gni
3½% " " " 12 " "	3 " " " 40 " "
3½% " " " 4 mesi fisso	3½% " " " 3 mesi
3½% " " " 6 " "	3½% " " " 6 " "
4 " " " 8 " "	3½% " " " 6 " "

Il nuovo tasso d'interesse versamento
in circolazione con 5 giorni di preavviso a
datore dal 24 Ottobre. a. c.

In Banco giro abbonando il 3½% in-
teresse annuo sino a qualunque somma;
prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso
chèque; Importi maggiori preavviso avanti
la Borsa. — Conferma dei versamenti in
apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti
a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del me-
desimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso
di conti di piazza, di cambiali per Trieste,
Vienna, Budapest ed altre principali città,
rilascia loro assegni per queste piazze, ed
accorda loro la facoltà di domiciliare effetti
presso la sua cassa franco d'ogni spesa per
essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita
di effetti pubblici, valute e divise,
nonchè dell'incasso di assegni, cam-
biali e coupons, verso 1½% di prov-
vigione.

c) Accorda ai propri committenti la fa-
coltà di depositare effetti di qualsiasi
specie, e ne cura gratis l'incasso dei
coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4½% o
5½% della Banca Commerciale Ungher-
ese di Pest e le lettere di pegno 4½%
dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria au-
striaca di Vienna. 4-24

Trieste, 19. ottobre 1888.

Nič več kašlja!

Prsni čaj

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten,
kakor vsakih kašelj, moza naročila, sprič-
čevala in zihvale, ki dohajajo od vseh
strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin
in čistih kri; ima dober okus in velja zavoj
za 8 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za
prestanje života in proti madrona iz
soka neke posebne rastline, katerih uspeh
je velik, posebno pri zaprtim truplu,
želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa
o vsakem času brez obzira na dijeta.

Ena škatlja velja 30 sold.

Plašter in tud tinktura proti
kurjim očesom in debelejši koži — cena
3 plaštrov za kurja očesa 20 soldov.

— Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v le-
karni ROVIS, v Gorici v lekarni
Cristofolletti in Pontoni. 10-7

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se v ljudno podpisani v sapravo cerk-
venih posod in orodja iz čistega srebra, kines-
kega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov,

svetilnic in svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadoljnim gotovo vsa-
kega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu
ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt

2-24

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17

Stare reči popravim, ter jih v ognji pozlatim
in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovole
poslati isto nefrankovane. 24-4

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od
od 50 sold do vsacega zn-ska vsak
dan v tednu razni praznikov, in to
od 9-12 ure popoldne. Ob ned lah
pa od 10-11 ure zjutraj. Obresti
na knjižice. 4½%

Plačuje vsak dan od 9-12. ure popoldne.
Zneske od 50 gl. precej, od 50-100
je treba 1 dan odpovedati, 100-1000
3 dni in čez 1000 pa 5 dni poprej.

Eskomptuje menjice domicilirane na tržaš-
kem trgu po 3½%

Posojuje na državne papirje avstro-ogrške
do 1000 gl. po 5%
višje zneske v tekočem računu po 4½%

Daje denar proti vključenju na posvetva
v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 1. oktobra 1887. 4-24

Brnsko suknjo

za elegantno

pomladansko ali poletno obleko

v odrezkih po m. 3-10, to je 4 čunjske vatlje

vsak kupon za

gl. 4.30 iz fine

gold. 6 iz finejše

gold. 7.75 iz juko fine

gold. 10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne

kakor tudi suknjo za površnje suknje, česljano

sukno, prepletano z svilo, poletno valjano suknjo,

sukno za livrje, tkanine iz niti, katere se daje

prati, fino in najfinejšo črno suknjo za salone obleke

itd. itd. poži za preči povzetju inznosa realna in

solidna, jako dobro poznana

tovarniška zaloga suknja

SIEGEL IMHOF

v Brnu (Brünn).

Izjava! Vsa kupona je dolg 3-10 m. in širok 136

etm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko

za gospode.

Tudi se daje kolikor metrov se želi. Jamči se,

da se odpolje natančno blago po izbranim vzorcu.

Uzorci zastoj in franko. 2-30

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom. provozu po su-
hem, rekah in morju, proti toči, na življenje v
vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva gl. 3,300,000.-

Rezervni fond od dobičkov 536,622-02

Posebna rezerva dobičkov od

zavarovanja na življenje 150,000.-

Rezervni fond za podjetje na

premikanja vrednostnih efektov 161,500.-

Premijna rezerva vseh oddelkov 7,342,780-36

Rezerva za škode 367,601.-

V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati

v prihodnjih letih 16,954,118-57

Skupni znesek v h škod pla-

čanih od l. 1838 do 1883 gl. 114,949,847-05

Urad ravnateljstva.

21 4

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši).

Tiskarna Dolenc v Trstu

izdeluje vsakovrstna tipografska dela,
kakor: priporočnice, račune, okrož-
nice, vizitnice, poročilne objave, vabila,
programe, izkaze, oglase, pravila, ustop-
nice, zaključne račune (bilance), ro-
čišnice, cenike, polnomoči, jestvenike,
carinska pisma, naznanila, izpovedne
listke itd., — vse ukusno in po ceni.

Tiskarna prodaja nastopne slovenske
knjige, kakor: „Kmetijsko herilo“ po
40 nč., trdo vezano 60 nč.; „Sodni
obrazci“ po 20 nč.; „Viljem Tell“ po
40 nč.; „Ljudmila“ po 20 nč.; „Ellip“
po 20 nč.; „Antigona“ po 20 nč.;
„Trst in okolica“ po 30 nč.; „Pjesma
o zvonu“ po 20 nč.; „Istra“ po 20 nč.
Postava o „črnej vojski“ po 5 nč.

Ima v zalogi vse potrebne tiskovine
in knjige za župne urade.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

zdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.